

Š i f r a k a n d i d a t a :

--

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

PSIHOLOGIJA

Izpitna pola 2

- A) Naloge izbirnega tipa
- B) Strukturirani eseji

Sreda, 30. maj 2018 / 120 minut (20 + 100)

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, svinčnik HB ali B, radirko in šilček.

Kandidat dobi dva konceptna lista, list za odgovore in dva ocenjevalna obrazca.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Rešitev nalog v izpitni poli ni dovoljeno zapisovati z navadnim svinčnikom.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani, na list za odgovore in na ocenjevalna obrazca). Svojo šifro vpišite tudi na konceptna lista.

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 120 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 20 minut, za reševanje dela B pa 100 minut.

Izpitna pola vsebuje 14 nalog izbirnega tipa v delu A in 4 esejske naloge, od katerih izberite in rešite 2, v delu B. V delu A je vsak pravilen odgovor vreden 1 točko, v delu B pa vsaka esejska naloga 15 točk. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 44, od tega 14 v delu A in 30 v delu B.

V preglednici z "x" zaznamujte, kateri nalogi v delu B naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prvi dve nalogi, ki ste ju reševali.

1.	2.	3.	4.

Rešitve pišite v **izpitno polo** z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom.

V **delu A** naloge rešite tako, da obkrožite črko pred pravilnim odgovorom. Sproti izpolnite še **list za odgovore**. Vsaka naloga ima samo **en** pravilen odgovor. Naloge, pri katerih bo izbranih več odgovorov, in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

V **delu B** nalogi pišite v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljivo besedilo bo ocenjeno z 0 točkami. Osnutka esejev, ki ju lahko napišete na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevata.

Zaupajte vase in svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani, od tega 3 prazne.

M 1 8 1 5 4 1 1 2 0 2

M 1 8 1 5 4 1 1 2 0 3

A) NALOGE IZBIRNEGA TIPA

1. Kaj je predstavljalo ključen mejnik za nastanek znanstvene psihologije?
 - A Proučevanje duševnih procesov, vedenja in osebnosti.
 - B Uporaba eksperimenta in opazovanja pri proučevanju duševnosti.
 - C Freudovo odkritje in razlaga nezavednega.
 - D Behaviorizem, ki raziskuje izključno z objektivnimi znanstvenimi metodami.
2. Z ekstraspekcijo neposredno opazujemo
 - A čustva.
 - B želje.
 - C vedenje.
 - D razpoloženje.
3. S katero statistično mero najbolje pojasnjujemo odnos med inteligentnostjo in ustvarjalnostjo?
 - A S standardno deviacijo.
 - B Z modusom.
 - C S korelacijo.
 - D Z mediano.
4. Če oseba v mobilni telefon vtipkava številko znanca, ki jo je prebrala v svoji beležki, uporablja
 - A kratkotrajni in trenutni spomin.
 - B trenutni in dolgotrajni spomin.
 - C dolgotrajni in kratkotrajni spomin.
 - D delovni in dolgotrajni spomin.
5. Kako izračunamo razvojni količnik inteligentnosti IQ (KS – kronološka starost, MS – mentalna starost)?
 - A $IQ = (MS/KS) \times 100$
 - B $IQ = (KS/MS) \times 100$
 - C $IQ = (MS/KS) \times 10$
 - D $IQ = (KS/MS) \times 10$
6. Kateri izmed naštetih faktorjev je del Thurstonove teorije intelligentnosti?
 - A Splošni faktor intelligentnosti.
 - B Deduktivni faktor.
 - C Faktor inkubacije.
 - D Spominski faktor.

7. Višje potrebe po Maslowu si sledijo v naslednjem zaporedju:
- A estetske potrebe, kognitivne potrebe, samoaktualizacija.
 - B kognitivne potrebe, estetske potrebe, samoaktualizacija.
 - C ugled in spoštovanje, kognitivne potrebe, estetske potrebe.
 - D ugled in spoštovanje, kognitivne potrebe, samoaktualizacija.
8. Kdaj doživljamo eustres?
- A Kadar ocenimo, da so naše sposobnosti večje od zahtev.
 - B Kadar nam je dolgčas.
 - C Kadar ni zahtev.
 - D Kadar ocenimo, da so naše sposobnosti manjše od zahtev.
9. Kdo je raziskoval modelno učenje?
- A Watson.
 - B Freud.
 - C Bandura.
 - D Skinner.
10. Kateri od navedenih teoretičnih konceptov (pojmov) so značilni za humanistično smer v psihologiji?
- A Zavest, psihoseksualni razvoj, ono.
 - B Samoaktualizacija, svobodna volja, osebnostna rast.
 - C Razvoj mišljenja, prepričanja, spoznavni procesi.
 - D Pogojni dražljaj, podkrepitev, učenje.
11. Katere vrednote **ne** spadajo med vrednote dolžnosti in odgovornosti?
- A Prijateljstvo.
 - B Pravica.
 - C Strpnost.
 - D Priznanje.
12. Ko je mama pripovedovala o sosedovem kužku, je mala Maja to poslušala z odprtimi ustimi, da so se ji videli zobki, okrog oči in zunanjih kotičkov ust so se ji pokazale gubice, tudi lica je imela dvignjena. Katero čustvo je najverjetneje ob tem doživljala Maja?
- A Ponos.
 - B Zavist.
 - C Presenečenje.
 - D Veselje.

13. Marko je v šoli zelo uspešen in je na to tudi zelo ponosen, se pa hitro podredi sošolcem, saj meni, da le na ta način lahko pridobi prijatelje. Kateri dve področji samopodobe sta ponazorjeni v primeru?
 - A Socialna in telesna.
 - B Šolska in socialna.
 - C Telesna in šolska.
 - D Čustvena in socialna.
14. Kognitivna smer je osredotočena predvsem na
 - A mišljenje.
 - B vedenje.
 - C motivacijo.
 - D občutenje.

B) STRUKTURIRANI ESEJI

1. naloga

Psihologija dobesedno pomeni znanost o duševnosti, vendar je predmet psihologije mnogo širši. Navedite, katere so tri velike skupine duševnih procesov, s katerimi se ukvarja, ter kaj je poleg duševnih procesov še predmet psihologije. Z enim primerom ponazorite, kako lahko hkrati različni (trije) duševni procesi vplivajo na učenje pozitivno, in z drugim primerom, kako vplivajo negativno. Presodite in utemeljite, kdaj bi uporabili eksperiment in kdaj opazovanje, če bi raziskovali vpliv duševnih procesov na učenje (skupaj tri presoje z utemeljitvami).

V sivo polje ne pišite.

V sivo polje ne pište.

M 1 8 1 5 4 1 1 2 0 7

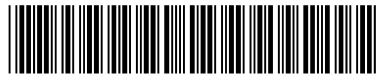
7/16

2. naloga

Človekova dejanja so lahko zavestno, pa tudi nezavedno motivirana. Opišite motivacijski proces ter razložite, kdaj govorimo o zavestni motivaciji (volji) in kdaj gre za nezavedno motivacijo. Z enim primerom ponazorite in pojasnite, kako se v dejanjih kaže zavestna motiviranost dijaka, ki je bil pri preverjanju znanja iz psihologije neuspešen. Z drugim primerom pa ponazorite in pojasnite, kako je delovanje dijaka v takšnih okoliščinah nezavedno motivirano. Presodite tri posledice neustrezne (prenizke ali previsoke) motiviranosti pri reševanju problemov v šolskih ali delovnih okoliščinah ter predlagajte dva načina, s katerima bi lahko izboljšali notranjo motivacijo pri učenju in delu.

V sivo polje ne pište.

M 1 8 1 5 4 1 1 2 0 9

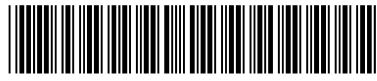
9/16

3. naloga

Sigmund Freud je uvedel delitev duševnosti na ono, jaz in nadjaz (lat.: id, ego in super-ego). Opišite dve značilnosti za vsak del strukture duševnosti. S primerom najstnika, ki si želi prvih intimnih stikov, ponazorite, kako se lahko kaže konflikt med temi tremi strukturami duševnosti. Poimenujte in ponazorite tudi obrambni mehanizem, ki bi ga lahko najstnik ob tem konfliktu uporabil. Presodite tri pomembne prispevke psihoanalize k proučevanju človeka in izpostavite tri pomanjkljivosti, ki jih psihoanalitikom očitajo drugi psihologi.

V sivo polje ne pište.

M 1 8 1 5 4 1 1 2 1 1

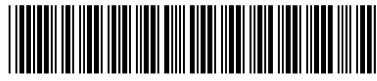
11/16

4. naloga

Osebnostne lastnosti razvrščamo v štiri področja osebnosti. Opredelite temperament in značaj in naštejte dve osebnostni lastnosti za temperament in dve osebnostni lastnosti za značaj. S primerom ponazorite vpliv izbrane lastnosti značaja na prosocialno vedenje posameznika. Z drugim primerom ponazorite vpliv izbrane lastnosti temperamenta na proindividualno vedenje posameznika. Presodite in pojasnite, v kolikšni meri bo prosocialno vedenje posameznika odvisno od lastnosti temperamenta, značaja in sposobnosti (skupaj tri presoje z utemeljitvami).

V sivo polje ne pište.

M 1 8 1 5 4 1 1 2 1 3

13/16

Prazna stran

V sivo polje ne pišite.

V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

V sivo polje ne pišite.

Prazna stran